

Kuvat 4, 5 ja 6. Perinteinen ote edestä, sivulta ja ylhäältä.

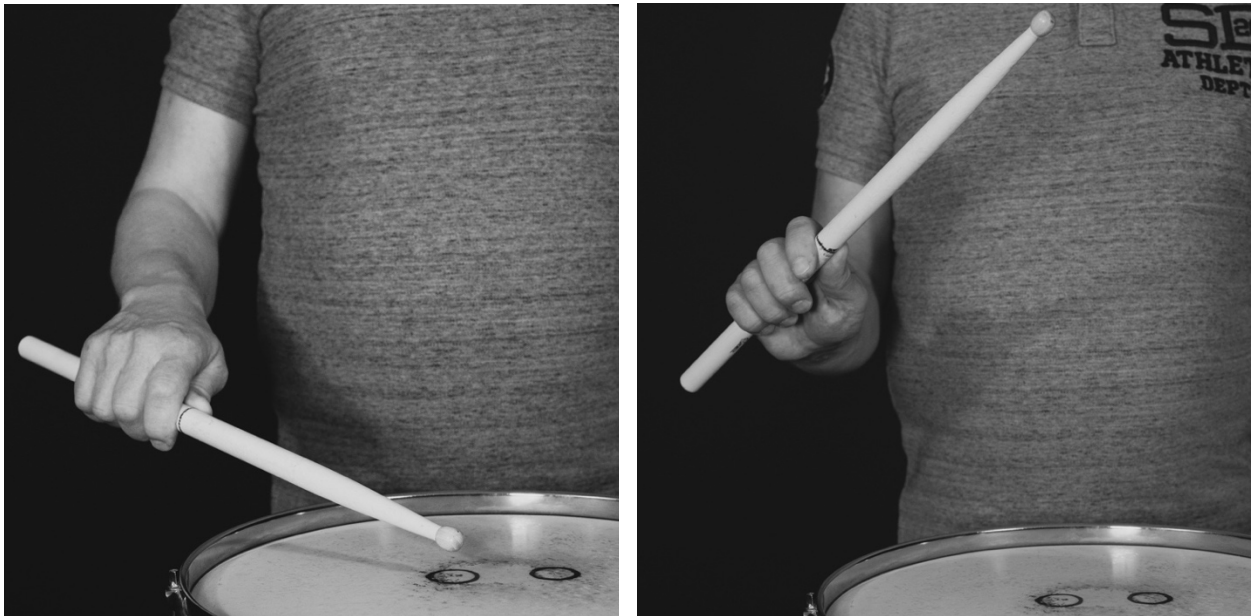

1.3 Tap-lyönti

Äänenlaadun ja ajoituksen kehittämiseksi harjoitellaan aluksi *tap*-lyöntiä [suom. napautus], joka tehdään koukistamalla ja ojentamalla rannetta, jolloin ranteen koukistaja- ja ojentajalihakset työskentelevät vuoroin. Vältä tarpeetonta kyynärvarren nostamista muuttamalla kyynärpään kulmaa tai kapulan liikuttamista sormilla. Kyynärpää pysyy reilussa suorassa kulmassa (90–100°) koko ajan.

Padiin soittaessa on helppo kuulla onnistuneen *tap*-lyönnin "napsahdus". *Tap*-lyönti lähtee nupin ollessa 2,5 cm korkeudella soitettavasta pinnasta ja rannetta käännetään niin, että kapula nousee 45° kulmaan ja nupin etäisyys on noin 30 cm pinnasta. Kapula ei pysähdy ylhäällä, vaan se lyödään rennosti pintaan ja kapula pyydystetään 2,5 cm korkeudelle. Kyynärpää voi loitota hieman kontaktissa.

Kuvat 7 ja 8. Tap-lyönnin aloituskohta, "koti", ja korkeus, jolla kapula kääntyy takaisin, "lakipiste".

Tap-lyönnin kaksisuuntaisuus, *liike ja vastaliike*, kehittää matka–aika-suhteen hahmottamista.

Tap-lyönteihin otetaan tuntumaa aluksi hyvin hitaasti käsi kerrallaan, jotta liike opittaisiin ja rentous säilyisi.

Video 1

1.5.2 Kantapää ilmassa soittaminen

1.5.2.1 Nilkkapolkaisu

Jalkaa kannatellaan suoralla reisilihaksella niin, että kantapää on irti kantalevystä 1–2 senttimetriä. Päkiä ja varpaat pysyvät samassa kohdassa pedaalia kuin edellisissä harjoituksissa. Tarkoituksena on jalan etuosalla liikuttaa pedaalipöytää alas–ylös. Jalan etuosan pitäisi säilyä kontaktissa pedaalipöydän kanssa.

Kontaktihetkellä jalkapohja on lattian suuntaisesti, polvi pysyy paikoillaan ja reisi ei hyppelehti. Jos kantapää nousee liian ylös, pohjelihakset jännittyvät ja nuija hautautuu kalvoon. Silloin ei pysty hyödyntämään jousen palautusvoimaa eikä kalvon pomppua. Lyöntien välissä pyri rentouttamaan jalka tuomalla kantapää alas.

Harjoitus 8. Kantapään sijainti nilkkapolkaisussa.

Video 10

1. Kantapää maassa Kantapää ilmassa 2. Kantapää maassa Kantapää ilmassa

3. Kantapää maassa Kantapää ilmassa 4. Kantapää ilmassa

Harjoitus 9. Kantapään sijainnin ja nopeuden suhde

Kantapää maassa Kantapää ilmassa Kantapää maassa

1.5.2.2 Reisipolkaisu

Reidellä poljettaessa hyödynnetään jalan omaa massaa. Tekniikka soveltuu erinomaisesti hitaiden ja äänekkäiden lyöntien polkemiseen.

Aloita lepuuttamalla jalkaa pedaalilla. Nosta jalkaa koukistamalla lonkkaa. Kun jousen vaikutus lakkaa, nilkka suoristuu aavistuksen verran. Nosta vain sille korkeudelle, jossa jalkapohja on lattian suuntaisesti. Pidä varpaat ja päkiä jatkuvasti kosketuksessa pedaalipöydän kanssa. Pudota jalka alas. Jalkaterän etuosa laittaa pedaalipöydän liikkeelle ja ääni syntyy jalan massan pudotessa alas. Polkaisun jälkeen kantapää laskeutuu kantalevylle ja jalka rentoutuu. Anna jousen nostaa jalkaterän etuosa ylöspäin, jolloin nuija irtaana kalvosta ja rumpu soi vapaasti.

Varo nostamasta jalkaa kokonaan ilmaan, jotta kosketus pedaaliiin säilyisi ja pedaali olisi jatkuvasti kontrollissa. Älä nosta kantapäää korkealle, jottei pohjelihas jäykisty ja nuija hautaudu kalvoon. Kosketushetkellä vastalihasten, kuten pohje- ja säärilihasten, on hyvä työskennellä mahdollisimman lähellä lepoasentoa. Ääriasennoista voidaan hakea voimaa, mutta kosketushetkellä pitää lihasten pysyä rentona. Harjoittele aluksi yksittäisiä polkaisuja. Edelleen voit hyödyntää harjoitusta 6.

Video 11

Kuvat 46, 47, 48 ja 49. Matalasta korkeaan -peruslyönnin vaiheet.

2.7 Korkeasta korkeaan -peruslyönti

1. Aloita ylhäältä kapula pystysuorassa.
2. Anna käden pudota liikeradan mukaisesti, kunnes kyynärpää on hieman kehon takana.
3. Varsinainen lyönti tapahtuu ranteen suoristuksella. Kyynärpään loitonnuus antaa voimaa.
4. Vie käsi nopeasti ylös liikeradan mukaan, kunnes kapula on pystysuorassa.

Video 23 (vastakkaisote)

Video 24 (perinteinen ote)

Kuvat 50, 51, 52 ja 53. Korkeasta korkeaan -peruslyönnin vaiheet.

2.8 Double stroke rollin lyönnit

Double stroke rollia (DSR) harjoitellaan aluksi niin, että ensimmäinen lyönti tuodaan hidastettuna lyöntinä alas ja toinen lyödään. Myöhemmin myös ensimmäinen lyönti soitetaan reilummin, mutta hitaamilla tempoilla paino on hyvä pitää toisella lyönnillä. Voiman puute toisessa lyönnissä on yleisimpiä rumpaleita yhdistäviä haasteita.

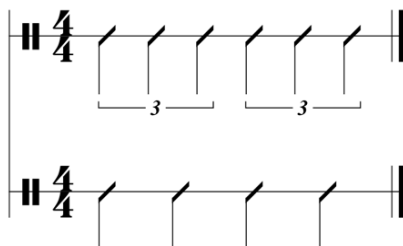
2.8.1 Double stroke rollin ensimmäinen lyönti

1. Aloita ylhäältä kapula pystysuorassa.
2. Anna käden pudota liikeradan mukaan aluksi hidastettuna, kunnes kyynärpää on aavistuksen kehon takana.
3. Varsinainen lyönti tapahtuu ranteen suoristuksella ja kyynärpään loitonnuksella.
4. Nosta kapula 45° kulmaan pintaan nähden, ja tuo kyynärpää voimakkaasti kylkeä vasten.

4.2 Risteävä rytmi (*cross rhythm*)

Risteävässä rytmissä on kaksi päällekkäistä säännöllistä iskutusta, jotka kohtaavat säännöllisesti peräkkäisissä tahdeissa samassa kohtaa. Tyypillinen risteävä rytmi on *hemiola*, jossa ilmenee kaksi- ja kolmeiskuinen rytmi päällekkäin.

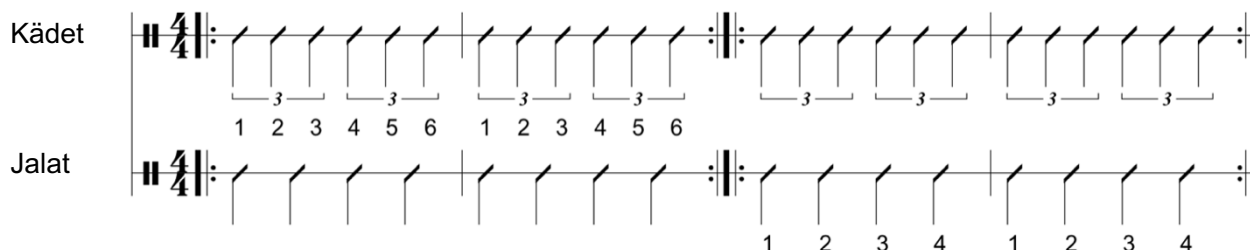
Esimerkki 5. 3:2-polyrytmi eli vertikaalinen hemiola. 1. ja 3. iskulla alkaa uusi iskuala, joka on lyhin kertautuva jakso, eli 4/4-tahdissa on kaksi 2/4 iskualaa. Risteävä rytmi alkaa molempien iskualojen alusta.

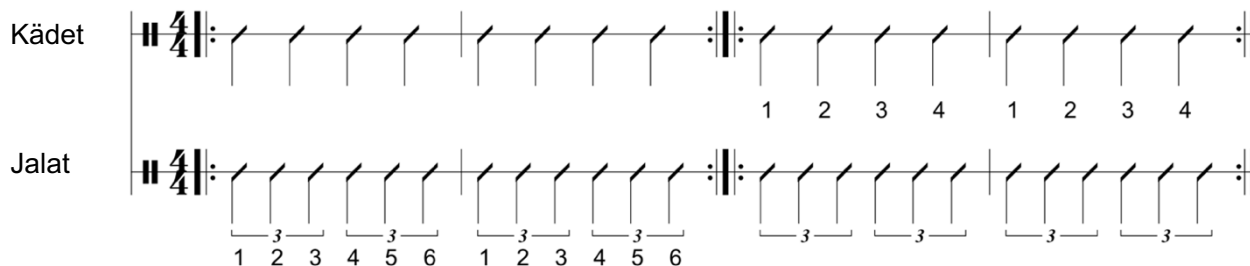
Harjoitus 33. 3:2-polyrytmiharjoitukset. Laske rytmin päälle vuorotellen neljä tahtia 1/4-trioleita ja neljäsosia. Pidä molemmat rytmit tasaisina. Kun harjoitus sujuu, niin laula harjoitusten päälle esimerkiksi melodiaa kappaleesta 'My favorite things' (Rodgers–Hammerstein 1959).

1. Kädet taputtavat 1/4-trioleita ja jalat polkevat neljäsosia.

Video 64

2. Kädet taputtavat neljäsosia ja jalat polkevat 1/4-trioleita.

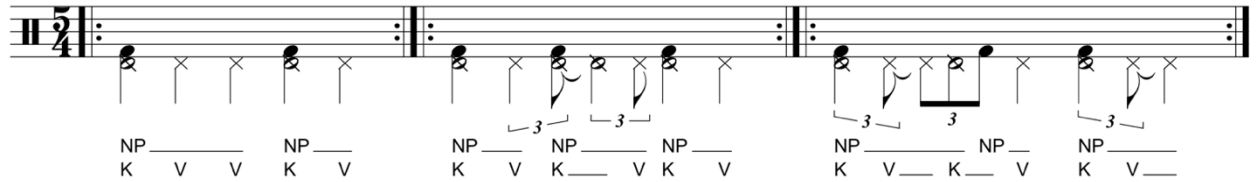

Toinen usein käytetty risteävä rytmi on neljä vastaan kolme. Sitä kannattaa aluksi harjoitella 3/4-tahtilajissa. Kolmen neljäsosan päälle sijoitetaan neljä samanpituista ääntä. Ilmiötä kutsutaan *kvartoliksi*. Myöhemmin kokeile sijoittaa 4:3-rytmi 4/4-tahtijajiin. Yksi rytmisykli kestää silloin kolme tahtia.

5/4-jazzista käsitellään neljää variaatiota. Jalkojen suhteen hyödynnetään aikaisemmin käsiteltyjä 3/4- ja 4/4-tahtilajien jalkakuvioita: 3/4 + 2/4. Voidaan myös soittaa nuotit kantapää ilmassa nilkka- tai polkaisu, ja korvata kantapäälähtöä tauolla.

Harjoitus 64. Jalkakoordinaatio 5/4-tahtilajissa. Tarvittaessa voi jättää 1:ssä tahdin 3. neljäsosan soittamatta.

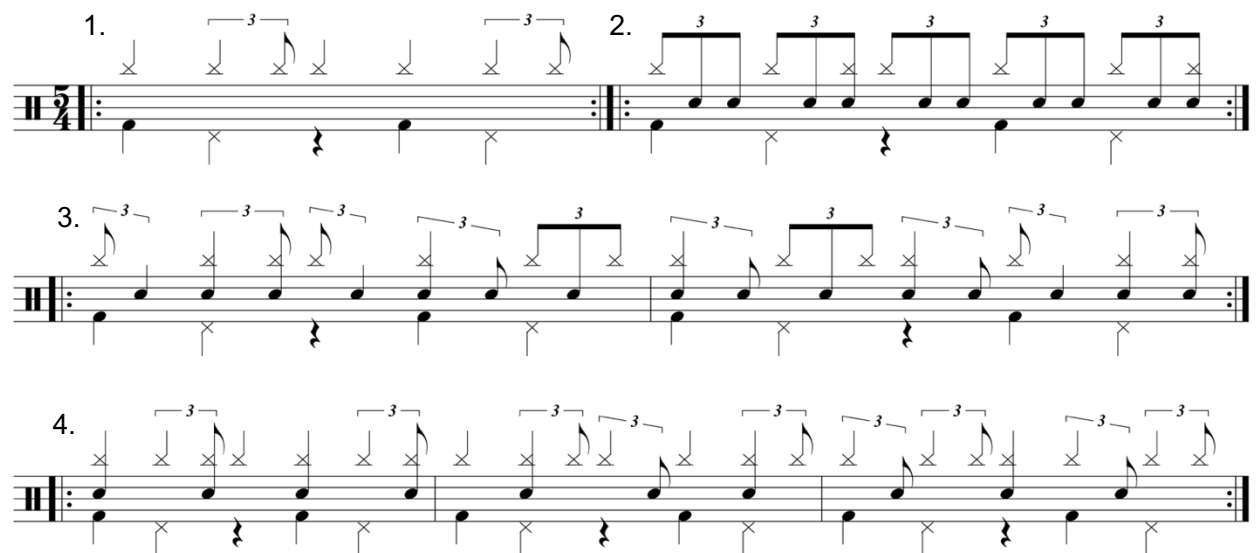
1. 2. 3. *Video 141*

Harjoitus 65. Nelirajakoordinaatio 5/4-tahtilajissa.

A. Yksinkertaistettu 5/4-jazz.

1. 2. 3. 4.

B. 5/4-jazzin perusmuoto

Video 142

1. 2. 3. 4.

